

Comhchoiste na Gaeilge, na Gaeltachta agus Phobal Labhartha na Gaeilge den Oireachtas

Ráiteas, Leabharlann Náisiúnta na hÉireann

15 Meitheamh 2022

Maidir le Leabharlann Náisiúnta na hÉireann

Bunaíodh Leabharlann Náisiúnta na hÉireann (LNÉ) in 1877, agus tá sí beagnach 150 bliain d’aois. Táimid ar fáil do gach uile dhuine a bhfuil suim acu in Éirinn, pé áit ar domhan ina bhfuil siad lonnaithe. Coinnímid na bailiúcháin náisiúnta ar iontaobhas do mhuintir uile na hÉireann, agus is é ár misean cuimhne thaifeadta na hÉireann a bhailiú, a chosaint agus a chur ar fáil, mar aon le fíis uailmhianach: scéalta na hÉireann a roinnt leis an domhan trínár mbailiúcháin nach bhfuil a sárú le fáil.

Cuimsítear sna bailiúcháin sin níos mó ná 12 mhilliún mír: leabhair agus nuachtáin, grianghraif agus lámhscríbhinní, léarscáileanna agus priontaí agus líníochtaí, agus, níos mó agus níos mó, ábhar digiteach lena n-áirítear láithreáin ghréasáin Éireannacha.

In éineacht lenár gCathaoirleach agus lenár mBord, agus ag obair go dlúth leis an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, stiúirann an Stiúrthóir Gníomhach Katherine McSharry foireann de 107 duine chun misean agus fíis LNÉ, atá leagtha amach inár *Straitéis 2022-2026*, a bhaint amach. Déanaimid soláthar don phobal ag ceithre shuíomh agus ar líne, idir thaispeántais agus imeachtaí agus tacaíocht taighde agus ábhar digiteach atá ar fáil saor in aisce.

Agus prionsabail an chomhionannais agus na héagsúlachta i gcroílár gach rud a dhéanaimid, táimid tiomanta do bheith fáilteach agus cuimsitheach dár n-úsáideoirí agus dár mbaill foirne go léir, agus d’ardchaighdeán seirbhíse a sholáthar. Bailímid agus soláthraímid rochtain le hionracas agus neamhspleáchas, chun fairsinge eispéireas na hÉireann a léiriú. Creidimid i gcaidreamh láidir a chothú agus oibriú go cuiditheach le réimse éagsúil comhpháirtithe agus ar fud na heagraíochta. Táimid tiomanta do nuálaíocht, cuimsiú, cruthaitheacht agus foghlaim a spreagadh, agus táimid oscailte do bhealaí nua oibre i gcónaí.

Cuirtear seirbhísí na Leabharlainne Náisiúnta ar fáil saor in aisce don phobal le maoiniú ó Rialtas na hÉireann.

Foilsitheoireachta agus Léitheoireacht i nGaeilge a Chur Chun Cinn

Deir Alt 12(1) den *Acht um Fhorais Chultúrtha Náisiúnta 1997* gurb iad ‘príomhfheidhmeanna Bhord na Leabharlainne Náisiúnta an t-ábhar leabharlainne atá i mbailiúchán na Leabharlainne a chaomhnú, a athchóiriú, a choinneáil i gcóir mhaith agus a mhéadú ar mhaithe leis an bpobal; agus taifead d’ábhar leabharlainne (lena n-áirítear ábhar a bhaineann leis an nGaeilge) a bhaineann le hÉirinn a bhunú agus a choinneáil.’

Faoi Alt 12(2)(h) den Acht, i measc chumhachtaí Bhord na Leabharlainne atá sainaitheanta tá ‘an Ghaeilge a chothú agus a chur chun cinn agus a chuid feidhmeanna á gcomhlíonadh aige’.

Táimid an-aireach faoin ár ról i dtaca leis an nGaeilge, agus cuirtear béim air sin inár straitéis reatha a mhaireann ó 2022 – 2026 (féach Aguisín A).

Tacaímid le foilsitheoireacht agus léitheoireacht na Gaeilge thar a lán réimsí dár gcuid oibre. Tá áthas orainn gur tugadh deis dúinn an obair sin a thabhairt chun suntais, agus réimsí a léiriú a gcreidimid gur féidir tuilleadh forbartha a dhéanamh iontu.

Toisc go bhfuil foráil in *Acht na dTeangacha Oifigiúla (Leasú) 2021* maidir le deireadh a chur le córas na scéimeanna teanga agus córas caighdeán teanga a chur ina áit, tá ár ndréacht-Scéim Teanga á hathdhréachtú ag ár gCoiste Gaeilge mar Bheartas Gaeilge LNÉ.

Ár mBailiúcháin agus Ár Seirbhísí Taighde

Is é aidhm Leabharlann Náisiúnta na hÉireann bailiúchán iomlán na bhfoilseachán uile i nGaeilge a bheith aici, agus a bheith ina hionad do bhailiúcháin chartlainne i nGaeilge, agus iad sin a chaomhnú agus a chur ar fáil do gach uile dhuine. In go leor cásanna, tá an t-aon chóip d’fhoilseachán ar domhan againn.

Is é bailiú, caomhnú agus roinnt ábhar i nGaeilge an ghné is bunúsaí dár dtacaíocht don léitheoireacht Ghaeilge, agus a chinntiú go gcoinneofar taifead na foilsitheoireachta Gaeilge don ghlúin atá ann inniu agus do na glúine atá le teacht. Tá sé ar ár gcumas faoi láthair le reachtaíocht cóip a bhailiú de gach mír fhisiceach a fhoilsítear sa stát (lena n-áirítear leabhair, nuachtáin, irisleabhair, agus paimfléid) agus tá sé d’oibleagáid ar fhoilsitheoirí cóip a thaisceadh linn. Déantar na míreanna sin, lena n-áirítear gach rud i nGaeilge, a chatalógú, a stóráil agus a chur ar fáil d’úsáideoirí inár bpríomhsheomra léitheoireachta, atá ar fáil saor in aisce do gach duine os cionn 16 bliana d’aois ag a bhfuil ticéad léitheora. Teastaíonn am agus saineolas an-suntasach ón bhfoireann le haghaidh shaolré na taisce dlíthiúla, idir idirchaidreamh agus fiosrú a dhéanamh le foilsitheoirí an bealach ar fad go dtí cóip fhisiceach den mhír a chur ar fáil d’úsáideoirí sa seomra léitheoireachta.

Toisc go bhfuil aschur foilsithe na tíre á dhéanamh go digiteach níos mó agus níos mó, bailímid rogha choimeádta de shuíomhanna gréasáin san fhearann .ie gach bliain chomh maith, lena n-áirítear imeachtaí náisiúnta suntasacha amhail reifrinn, toghcháin, agus ar ndóigh paidéim COVID-19. Tá an obair sin á dhéanamh faoi láthair ar bhonn ceadanna toisc nach bhfuil sé ar ár gcumas an t-ábhar sin a

bhailiú ar bhonn reachtaíochta faoi láthair. Chuirfeadh an Leabharlann Náisiúnta fáilte an-mhór roimh leathnú na reachtaíochta um thaiscí dlíthiúla go hábhar digitghinte amhail suíomhanna gréasáin agus ríomhleabhair, rud a chuirfeadh ar ár gcumas an fearann .ie iomlán a bhailiú gach bliain agus taifead cuimsitheach ar gach ábhar a fhoilsítear in Éirinn gach bliain a choinneáil agus mar sin chuimseofaí ábhar i nGaeilge ann.

Is féidir teacht ar ár gcartlann ghréasáin reatha de shuíomhanna Gaeilge ag: <https://archive-it.org/collections/11526>

Chomh maith leis an mbailiúchán leanúnach seo ar ábhar a fhoilsítear as an nua gach bliain, líonaimid aon easnaimh stairiúla i mbailiúchán na bhfoilseachán Gaeilge trína gceannach nuair a chuirtear na míreanna ar díol. Ceannaímid ábhar Gaeilge a fhoilsítear lasmuigh den stát nuair is féidir chomh maith, cé go bhfuil ár mbuiséad bailithe chun ábhar a fhoilsítear as Éirinn a cheannach teoranta.

Tá bailiúcháin an-fhairsing d'ábhar i nGaeilge inár mBailiúchán Speisialta againn freisin, agus faightear é trí bhrontanais agus trí cheannach. Baineann úsáideoirí inár Seomra Léitheoireachta Lámhscríbhinní ar Shráid Chill Dara leas as na bailiúcháin sin. Tá cnuasach tábhachtach Lámhscríbhinní Gaelacha againn ón gceathrú haois déag go dtí an 21ú céad, agus clúdach fairsing ar Athbheochan na Gaeilge ó dheireadh an 19ú haois i luathpháipéir Chonradh na Gaeilge. Tá páipéir Oireachtas na Gaeilge á gcoinneáil againn chomh maith agus tá a lán de pháipéir daoine aonair amhail Dubhghlas de hÍde (An Craoibhín Aoibhinn), Eoin Mac Néill, Dáithí Coimín agus Piaras Beaslá i dtaisce anseo freisin, agus tá cuid mhór ábhair i nGaeilge ina measc.

Ceannachán mór le blianta beaga anuas ba ea cartlann na foilsitheoireachta Gaeilge, Sáirséal agus Dill, faoi Alt 1003 (Bronntanais Oidhreachta) den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997.

Catalóga agus Leabharliostaí

Tá comhéadan dátheangach ag ár bpríomhchatalóg ar líne ag <https://catalogue.nli.ie>, agus cuirtear eolas ar fáil inti maidir leis na leabhair agus na tréimhseacháin fhoilsithe go léir atá á gcoinneáil againn, lena n-áirítear na cinn i nGaeilge. Le linn dhianghlais Covid-19 tugadh faoi phíosa oibre suntasach chun taifid chatalóige a bhaineann le foilseacháin Ghaeilge a threisiú. Cheap LNE Coimeádaí Cúnta Grád II le déanaí chomh maith, a bhfuil catalógú ábhar Gaeilge i Roinn na mBailiúchán Speisialta i measc a chuid freagrachtaí.

Is féidir teidil nuachtáin, lena n-áirítear na cinn i nGaeilge, a fháil anseo: <https://www.nli.ie/en/catalogues-and-databases-printed-newspapers.aspx>

Cuimsítear os cionn 180,000 taifead catalóige do lámhscríbhinní Éireannacha, agus d'ait i dtréimhseacháin Éireannacha i *Sources: Bunachar Sonraí na Leabharlainne Náisiúnta i gcomhair thaighde na hÉireann* (<http://sources.nli.ie/>) Cuimsítear sa bhunachar sonraí sin, ina bhfuil comhéadan dátheangach agus téacs míniúcháin chomh maith, taifid ar lámhscríbhinní uile na Leabharlainne Náisiúnta a catalógaíodh suas go dtí na 1980í, agus ar lámhscríbhinní Éireannacha a choinnítear i leabharlanna agus i gcartlanna eile in Éirinn agus ar fud an domhain, atá liostaithe idir na 1940í agus na 1970í. Tá cuid mhaith ábhair i nGaeilge liostaithe anseo. Tá ailt, léirmheasanna agus ábhar eile a foilsíodh i mbreis agus 150 tréimhseachán Éireannach innéacsaithe suas go dtí 1969 freisin, agus is féidir liosta iomlán na dtréimhseachán a fheiceáil anseo: http://sources.nli.ie/docs/Sources_Journals_ga.pdf

I gcaitheamh na mblianta, tá roinnt leabharliostaí d'ábhar i nGaeilge curtha le chéile agus á gcur ar fáil ag LNÉ, lena n-áirítear:

National Library of Ireland: *Bibliography of Irish philology and of printed Irish literature* [Compiled by Richard Irvine Best]. Baile Átha Cliath, Browne & Nolan do H.M.S.O., 1913

Richard Irvine Best: *Bibliography of Irish philology and manuscript literature: publications 1913-1941*. Baile Átha Cliath: Institiúid Ard-Léinn Bhaile Átha Cliath, 1942

De Hae, Risteard [Richard.J. Hayes] agus Bríd Ní Dhonnchadha [le haghaidh v.1]: *Clár Litridheachta na NuaGhaeilge, 1850-1936*. 3 imleabhair. Baile Átha Cliath: Oifig Dhíolta Foillseacháin Rialtais, 1938-1940

[Iml.I: *Leabhra*; Iml.II: *Filídheacht i dTréimhseacháin*; Iml.III: *Prós i dTréimhseacháin*].

Ní Sheaghda, Nessa agus Pádraig Ó Macháin [le haghaidh Fasciculi XI agus (le Nessa Ní Sheaghda) Fasciculus XIII]: *Catalogue of Irish language manuscripts in the National Library of Ireland: Fasciculus I-XIII*. Baile Átha Cliath: Institiúid Ard-Léinn Bhaile Átha Cliath, 1961-1996.

Digitíú

Trínár gclár um dhigitíú, cruthaímid leaganacha digiteacha de na bunleaganacha fisiceacha sna bailiúcháin, a roinntear tríd ár gcatálog ar líne. Mar gheall air sin is féidir linn ábhar i nGaeilge a chur ar fáil d'úsáideoirí pé áit a bhfuil siad lonnaithe in Éirinn nó ar fud an domhain.

Maidir leis an nGaeilge cuirtear béim faoi leith ar thionscadal ar cuireadh tús leis i mí na Samhna 2021, ag obair le priontaí Gaeilge suas go dtí 1871 i mbailiúcháin LNÉ. Aithnítear na foilseacháin sin sa leabhar *Clóliosta: printing in the Irish language, 1571-1871* le Richard Sharpe agus Mícheál Hoyne (Baile Átha Cliath: Institiúid Ard-Léinn Bhaile Átha Cliath, 2020), leabharliosta de phriontáil i nGaeilge

suas go dtí 1871. Díreofar sa tionscadal um dhigitiú ar na saothair sin in *Clóliosta* nach bhfuil digitithe cheana féin ag soláthraithe amhail Google Books, nó Hathi Trust, agus atá ar fáil go héasca tríd an idirlíon. Ar an iomlán déanfaimid breis agus 400 priontáil Ghaeilge a dhigitiú.

Rinneadh ábhar Gaeilge a chatalógú agus a dhigitiú freisin mar chuid de thionscadail um dhigitiú Dheich mBliana na gCuimhneachán ó 2015, agus tá sé ar fáil go héasca ar líne trínár gcatalóg. Féach mar shampla an mhír seo le hÉamonn Ceannt, ar athbheochan na Gaeilge: <https://catalogue.nli.ie/Record/vtls000584697>

Seirbhísí Dátheangacha

Is é ár n-aidhm go mbeidh an t-eolas agus na seirbhísí dátheangach nuair is féidir, ionas gur féidir gach cumarsáid a bhaineann le LNE a léamh i nGaeilge. Áirítear leo sin:

- Tuarascálacha agus doiciméid bheartais: Tá siad sin ar fáil i gcóip chrua agus i bhformáid ar líne ar ár suíomh gréasáin: <http://www.nli.ie/ga/udlist/reports-and-policy-documents.aspx>
- Earcaíocht: Fógraítear gach post i nGaeilge agus i mBéarla agus cuirtear aon leabhráin faisnéise agus foirmeacha iarratais ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla. Maidir le roinnt post, féadfaidh iarratasóirí a roghnú dul faoi agallamh Measúnaithe Gaeilge mar chuid den phróiseas agallaimh.
- Comhfhreagras & Páipéarachas: tugtar freagra i nGaeilge ar gach comhfhreagras a fhaightear i nGaeilge. Tá litreacha caighdeánacha a úsáidtear chun ábhar taisce dlíthiúla a éileamh agus a admháil ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla, agus eisítear iarratais ar chead maidir le cartlannú gréasáin sa dá theanga. Tá páipéarachas LNE ar fad sa dá theanga.
- Taispeántais: Úsáidtear téacs dátheangach do gach taispeántas nua, pé acu ar líne, ar an láthair ag an Leabharlann Náisiúnta, nó i leagan taistil. Féach, mar shampla, ár réimse taispeántas ar líne a chuirtear ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla anseo: <https://www.nli.ie/en/udlist/programme-and-events-online-exhibitions.aspx>
- Cuairteoirí: Tá an bhuanchomharthaíocht go léir do chuairteoirí i nGaeilge agus i mBéarla ar fud áitreabh LNE, agus cuirtear in iúl léi láithreacha ina bhfuil foirgnimh, saoráidí, treoirlínte cuairteoirí agus eolas ginearálta. Tá saoráidí ann chun comharthaí dátheangacha oibriúcháin sealadacha nó comharthaí i nGaeilge a chur suas de réir mar is cuí.

- Taighdeoirí: Úsáidtear téacs dátheangach ar gach ábhar priontáilte a úsáidtear inár seomraí léitheoireachta, amhail fógraí ama seachadta, fógraí coinneála, rialacháin do léitheoirí, faisnéis faoi sheirbhís chóipeála agus leabhráin staire teaghlaigh, agus bíonn comhfhreagras le léitheoirí cláraithe lena gcoinneáil cothrom le dáta maidir le hathruithe nó nuashonruithe ar sheirbhísí dátheangach.
- Cumarsáid úsáideoirí: Bíonn roinnt post ar na meáin shóisialta sa dá theanga, nó i nGaeilge amháin. Tá sprioc ag LNE 10% de na poist nua uile ar na meáin shóisialta a bheith dátheangach faoi dheireadh 2022.

Suíomhanna Gréasáin

Agus os cionn 5 mhiliúin amharc ar leathanaigh in aghaidh na bliana, is iad ár suíomhanna gréasáin na príomhbhealaí trína léann baill den phobal faisnéis faoi LNE fós. Agus é sin á chur san áireamh, táimid ag tabhairt faoi mhórtionscadal in 2022 chun aghaidh a thabhairt ar na heasnamh sa soláthar dátheangach ar ár suíomhanna.

- Tá ár bpríomhshuíomh gréasáin, ag www.nli.ie, 15 bliana d'aois agus beidh sé á athfhorbairt agus á athsheoladh go hiomlán roimh dheireadh 2022. Tá nuashonruithe reatha i mBéarla amháin. Beidh an suíomh nua go hiomlán dátheangach ó sheolfar é, áfach, agus tá réiteach á fhorbairt leis an dearthóir gréasáin lena chinntiú go ndéanfar gach nuashonrú a aistriú ar bhonn rialta, an chaoi is go mbeidh an suíomh go hiomlán dátheangach i gcónaí.

Tá suíomhanna níos nuaí forbartha ar bhonn dátheangach cheana féin:

- Tá íomhánna ar ár suíomh *Catholic Parish Registers* ag LNE (<https://registers.nli.ie/>) ó bhailiúchán LNE de mhicreascannáin na gclár paróiste Caitliceach. Tá taifid sna cláir ar bhaistí agus ar phóstaí ó fhormhór na bparóistí Caitliceacha in Éirinn agus i dTuaisceart Éireann suas go dtí 1880.

Cláreagrú agus Taispeáint

Is mian linn léitheoireacht na Gaeilge a chur chun cinn trínár gcláir. Áirítear leis na himeachtaí léamha údair agus ceardlanna le scoileanna, amhail léitheoireacht agus ceardlann le déanaí: Cluasa Capaill ar an Rí, bhí imeacht ar líne do Ghaelscoileanna ar a bhfreastail Scoil Uí Cheithearnaigh i mBéal Átha na Sluaighe i nGaillimh agus Gaelscoil an Inbhir Mhóir san Inbhear Mór, Cill Mhantáin ar siúl do Sheachtain na Gaeilge.

Le seirbhísí a forbraíodh le linn na paindéime cuireadh béim ar an ról is féidir le ceardlanna ar líne a imirt chun freastal ar Ghaelscoileanna agus ar chainteoirí Gaeilge ar fud na tíre, rud a fhágann gur féidir leo leas a bhaint as imeachtaí LNÉ gan bheith orthu taisteal go Baile Átha Cliath, agus tá sé beartaithe againn an ghné sin den obair a dhéanaimid a leathnú. Tá a fhios againn freisin gur chláraigh daoine ó níos mó ná 55 tír dár n-imeachtaí ar líne le dhá bhliain anuas, gur thug úsáideoirí ó bheagnach 200 tír cuairt ar ár suíomh gréasáin, agus go raibh 65% den idirghníomhú le nuachtlitir síntiúsóirí i nGaeilge sna Stáit Aontaithe. Tugtar le fios leis na sonraí sin go léir gur féidir lenár gcláir agus lenár gcumarsáid ar líne a bheith mar mhodh chun léitheoireacht i nGaeilge a chur chun cinn leis an diaspora a labhraíonn Gaeilge.

Mar shampla, i mí an Mhárta 2021, sholáthair an file Áine Uí Fhoghlú ceardlann dhátheangach ar líne ina ndearnadh iniúchadh ar thionchar na gcorp portaigh ar an bhfilíocht, ag díriú ar a dán ‘Aiséirí’ agus a naisc le dán Seamus Heaney ‘Tollund Man’, i gcomhar le taispeántas na Leabharlainne Náisiúnta ‘Seamus Heaney: Listen Now Again’ atá ar siúl ag Ionad Cultúir agus Oidhreacht Bhanc na hÉireann ar Shráid Westmoreland. Mheall ceardlann ar líne le hÚna Minh Kavanagh ar ‘Conas an Ghaeilge a Fhoghlaim’ i mí Eanáir 2021 breis agus céad rannpháirtí.

Díríodh ár n-imeachtaí eile do Sheachtain na Gaeilge in 2022 ar an léitheoireacht chomh maith, le cainteanna ar líne ‘Ag ceiliúradh *An Clóliosta* agus an Ghaeilge: liosta de phríontaí i nGaeilge idir 1571 agus 1871’ agus ‘Lá Domhanda na Leabhar le Bridget Bhreathnach.’

Tugtar cuireadh do Ghaelscoileanna ar fud na tíre páirt a ghlacadh i gcomórtas bliantúil Poetry Aloud de chuid LNÉ / Éigse Éireann. Tá Poetry Aloud, ina spreagtar rannpháirtíocht dhátheangach, ar siúl ó 2006 i leith, agus bhí sé á stiúradh ar líne le linn COVID.

Mar aon leis na himeachtaí sin a dhírítear go sonrach ar an léitheoireacht, tá clár leanúnach de thurais Ghaeilge agus imeachtaí dátheangacha againn ar bhonn níos ginearálta. Ba mhaith linn freisin leabhair

agus earraí Gaeilge a chur ar taispeáint inár dtaispeántais féin agus trí iasachtaí a thabhairt d’eagraíochtaí eile.

Comhpháirtíochtaí agus Comhoibrithe

Is bealach tábhachtach é oibriú le comhpháirtithe lenár gcuid oibre a mhéadú chun léitheoireacht i nGaeilge a spreagadh.

Is tionscadal comhpháirtíochta é Musaem Litríochta na hÉireann (MoLI) idir an Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath agus Leabharlann Náisiúnta na hÉireann, a osclaíodh in 2019. Agus é lonnaithe i dteach stairiúil COBÁC ag Teach Newman, tugtar saineolas agus bailiúcháin dhá institiúid mhóra le chéile ann chun músaem nua den chéad scoth a chruthú. Tá gach téacs taispeántais sa mhúsaem dátheangach, agus bhí roinnt imeachtaí ar siúl ann inár díriodh ar scríbhneoireacht agus ar fhoilsitheoireacht na Gaeilge. Cuimsíonn an tsuiteáil ilmheán ‘Riverrun of language’ rogha fuaime Gaeilge, agus díreofar taispeántas sealadach samhraidh 2022 ar Pheig Sayers agus na Blascaodaí, agus beidh sé á choimeád ag an scríbhneoir Éilís Ní Dhuibhne.

Gach bliain, téimid i gcomhpháirtíocht freisin le Cumann na Scríbhneann nGaedhilge (Irish Texts Society) chun Léacht Chuimhneacháin Bhreandáin Uí Bhuachalla a óstáil, a dhíríonn ar litríocht na Gaeilge. Mar shampla, ba é léacht 2020, a tionóladh go dtí Deireadh Fómhair 2021 mar gheall ar an bpaindéim, ná ‘Polishing diamonds: How modern Irish poetry came to gleam’, arna sholáthar ag an Ollamh Máire Ní Annracháin (Ollamh Emerita, COBÁC).

I measc obair chomhpháirtíochta eile le blianta beaga anuas inar díriodh ar litríocht na Gaeilge tá imeacht le Conradh na Gaeilge in 2020, ina raibh plé painéil ar *Dhubhghlas de hÍde: My American Journey (Mo thuras go Meiriceá)* lena leagan dátheangach a cheiliúradh.

Chomh maith lenár gcuid oibre digitithe, tá go leor de lámhscríbhinní digitithe Gaeilge LNÉ ar fáil ar líne mar chuid dár gcomhpháirtíocht le *Irish Script on Screen (ISOS)*, ar tionscadal é de chuid Scoil an Léinn Cheiltigh, Institiúid Ard-Léinn Bhaile Átha Cliath: <https://www.isos.dias.ie/>

Foireann

Mar atá sé le hobair na Leabharlainne Náisiúnta ar fad, braitheann ár n-éachtaí agus ár gcumas chun ár seirbhísí agus tacaíochtaí Gaeilge a fhorbairt ar ár bhfoireann, agus ar infhaighteacht an bhuiséid riachtanaigh. Déantar ár ngníomhaíocht reatha ar fad i gcomhthéacs acmhainní agus inniúlachtaí laistigh de réimse na hinniúlachta Gaeilge atá níos teoranta ná mar ba mhian linn. Is é cohórt ball

foirne atá níos mó ná 50% níos lú ná cohórt leabharlann comparáideach ar nós Leabharlann Náisiúnta na Breataine Bige a dhéanann fairsinge ár ngníomhaíochtaí go léir a thacaíonn le léitheoireacht agus le foilsitheoireacht i nGaeilge.

Sonraítear go soiléir inár straitéis reatha ár dtiomantas do ‘chlár nuálach de thacaíochtaí acmhainní daonna a sholáthar dár bhfoireann lena n-áirítear...tacaíocht chun inniúlacht sa Ghaeilge a fhorbairt’. Tá sé mar aidhm againn cur leis na tacaíochtaí reatha lena n-áirítear

- Comhairle a sholáthar don fhoireann ar na ranganna Gaeilge atá ar fáil agus baill foirne ar mian leo leas a bhaint astu a spreagadh
- Scéim aisíocaíochta táillí a chur chun cinn mar shásra chun oiliúint sa Ghaeilge a spreagadh
- Saorálaithe breise a lorg i measc na mball foirne chun seirbhísí Gaeilge a sholáthar ar fud na Leabharlainne de réir mar a fhorbróidh an cumas Gaeilge.

Bíonn Ciorcal Comhrá ar siúl sa Leabharlann gach seachtain le roinnt blianta anuas, agus leanadh ar aghaidh leis ar líne le linn tréimhsí dianghlasála. Deis atá ann don fhoireann a gcuid scileanna Gaeilge a chleachtadh agus muinín a chothú i labhairt na Gaeilge i dtimpeallacht neamhfhoirmiúil. Tá fáilte roimh an bpobal i gcoitinne freastal air chomh maith.

Clár Forbartha Caipitil

Tá an Leabharlann Náisiúnta i lár ár dtionscadail tógála is suntasaí ó d’osclaíomar doirse ár bpríomhfhoirgnimh Viteoiriaigh den chéad uair in 1890. Thosaigh ár mórforbairt chaipitil dar teideal ‘An Leabharlann Náisiúnta a Athshamhlú’ i gceart in 2017. Go dtí seo, tá oibreacha tógála a bhfuil géarghá leo déanta ar fud ár gcampais ar Shráid Chill Dara lena n-áirítear scinceáil agus athlonnú na mbailiúchán priontaí, líníochtaí agus ábhair ghearrshaolaigh, agus bogadh níos mó ná 350,000 leabhar, tréimhseachán agus nuachtán ó shé stór de stoic leabhar Viteoiriacha, ár ‘Sciathán Thiar’.

Comhpháirtíocht idir an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, Oifig na nOibreacha Poiblí (OPW) agus Leabharlann Náisiúnta na hÉireann is ea athfhorbairt an Sciatháin Thiar, atá ar siúl anois. Cruthófar spásanna poiblí spreagúla nua do chuairteoirí, a bheidh lonnaithe ar 6 urlár agus 1600 méadar cearnach, lena n-áirítear gailearaithe taispeántais, seomra oideachais, siopa, caifé agus limistéir staidéir saor in aisce chun ár mbailiúcháin fhisiceacha agus dhigiteacha a chur ar taispeáint. Beidh na gailearaithe agus na spásanna oideachais nua saor in aisce, inrochtana agus dátheangach, ag cur fáilte roimh chuairteoirí de gach aois a bhfuil suim acu i scéalta na hÉireann.

Leis an bhforbairt shainchomharthach nua sin cruthófar go leor deiseanna chun foilsitheoireacht agus léitheoireacht i nGaeilge a chur os comhair an phobail, idir thaispeántais thiomanta shealadacha agus stocáil foilseachán Gaeilge inár spás miondíola nua agus aird a tharraingt orthu, agus ligfidh sé do LNÉ ár gcuid oibre sa réimse sin a fhorbairt tuilleadh.

Aguisín A

Straitéis 2022-2026

Straitéis 2022–2026

*Leabharlann
Náisiúnta
na hÉireann*

National Library
of Ireland

LEABHARLANN NÁISIÚNTA NA hÉIREANN

Straitéis 2022–2026

íomhá: Díon cruinneachánach i Seomra Léitheoireachta Leabharlann Náisiúnta na hÉireann

Réamhrá an Chathaoirligh

Is í an Leabharlann Náisiúnta a choinníonn cuimhní na hÉireann beo. Bailíonn an phríomhinstitiúid leabharlainne agus chultúir seo na bailiúcháin náisiúnta neamhghnácha agus cosnaíonn sí iad d’fhonn scéalta na hÉireann a roinnt le daoine ar fud na tíre agus ar fud an domhain. Tá a cuid bailiúchán, a pobal, a bonneagar fisiciúil agus digiteach agus na caidrimh agus na cuimhní cinn ar fad a chruthaigh na milliúin cuairteoirí thar na blianta mar chnámh droma ag an Leabharlann Náisiúnta.

Beidh deiseanna iontacha ann don Leabharlann Náisiúnta sna cúig bliana atá amach romhainn go háirithe agus muid ag tabhairt aghaidh ar an gcéad chéim eile dár dtionscadal leanúnach forbartha caipitil. Cuirfidh an deis seo, nach mbeidh againn arís, ar chumas na Leabharlainne athchóiriú iomlán a dhéanamh ar an ionad a mbíodh leabhair stóráilte ann i gCliathán Thiar an Phríomhfhoirgnimh chun eispéireas spreagúil cultúrtha a chruthú – ionas go mbeidh spás mór poiblí nua cruthaithe do ghlúin nua cuairteoirí.

Is cinnte go bhfuil dúshlán amach romhainn, de bharr cúrsaí buiséid agus foirne a bheith teoranta agus mar gheall ar an tionchar leanúnach domhanda atá ag Covid-19 orainn, ach creidim gur rudaí iontacha atá i ndán don Leabharlann Náisiúnta. Tá go leor bainte amach againn le cúig bliana anuas, lena n-áirítear an-fhorbairt a bheith déanta ar na bailiúcháin, ceannacháin mhóra, ceannaireacht léirithe i leith digitíú, comhpháirtíochtaí nua bunaithe le hIonad Cultúir agus Oidhreacht Bhanc na hÉireann chun an Taispeántas ‘Seamus Heaney: Listen Now Again’ a chruthú agus forbairt a bheith déanta ar Mhúsaem Litríochta na hÉireann (MoLI) i bpáirt leis an gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath. Cuireann an straitéis cúig bliana seo leis na héachtaí sin agus cruthaíonn sé deiseanna nua agus uailmhianta níos mó ná riamh don Leabharlann Náisiúnta.

Is cúis áthais dom an straitéis cúig bliana seo, a d’fhorbair Bord, Stiúrthóir agus Feidhmeannas na Leabharlainne Náisiúnta a chur i láthair. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le foireann na Leabharlainne agus gach duine a chuir leis na comhairliúcháin a bhí ar bun le páirtithe leasmhara agus leis an bpobal, chuidigh siad seo ar fad le feabhas a chur ar an bhfís straitéiseach seo.

Is mian liom aitheantas a thabhairt do Catherine Martin Uasal, An tAire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán agus a hoifigigh agus buíochas a ghabháil leo as an tacaíocht láidir a thugann siad don Leabharlann Náisiúnta. Chuidigh tacaíocht an Aire linn le mór-cheannacháin, tionscadail digitithe, taispeántais nua, an mórtionscadal leanúnach forbartha caipitil agus go leor eile. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil freisin le hOifig na nOibreacha Poiblí as a dtiomantas mar a bhaineann leis an bhforbairt ar champas na Leabharlainne Náisiúnta agus go háirithe na scileanna agus an saineolas a léiríonn siad maidir leis an obair athchóirithe ar an gCliathán Thiar d’fhoirgneamh na Leabharlainne ar Shráid Chill Dara.

Ba mhaith liom aitheantas a thabhairt freisin don fhíorfhlaithiúlacht a léirigh ár ndeontóirí agus ár lucht tacaíochta ar fad. Cuireann siad ar bhealach fiúntach agus uathúil leis na bailiúcháin agus le hobair na Leabharlainne. Mar fhocal scoir, ba mhaith liom buíochas a ghabháil le foireann uile na Leabharlainne as a dtiomantas don fhoras iontach seo.

Eoin McVey,
Cathaoirleach

Tá a bheith fáilteach agus cuimsitheach lárnach do gach a ndéanaimid. Coinnímid na bailiúcháin náisiúnta ar iontaobhas do mhuintir na hÉireann, agus is í an fhís atá againn na bailiúcháin uathúla seo a roinnt leis an domhan

Cé dó an Leabharlann Náisiúnta?

Tá Leabharlann Náisiúnta na hÉireann ann don dream ar fad a bhfuil suim acu in Éirinn, is cuma cén áit ar domhan a bhfuil siad lonnaithe. Cuirtear seirbhísí na Leabharlainne Náisiúnta ar fáil gan srian don phobal, a bhuí le maoiniú ó Rialtas na hÉireann.

Is féidir le cuairteoirí taitneamh a bhaint as raon leathan seirbhísí poiblí ar an láthair, araon inár bhfoirgnimhi mBaile Átha Cliath, nó ar líne ó áit ar bith ar domhan lena n-áirítear:

Taispeántais

Gníomhaíochtaí foghlama

Seirbhísí staire teaghlaigh

Turais + Imeachtaí

Ticéid Léitheoirí

Is féidir le duine ar bith os cionn 16 bliana d'aois le haitheantas grianghrafadóireachta cur isteach ar Thicéad Léitheora chun rochtain a fháil ar na bailiúcháin go léir in ár seomraí léitheoireachta.

Rochtain ar líne ar fáil do chách

Is féidir le gach duine rochtain a fháil ar ábhar bailiúcháin digitithe ag baint úsáide as ár gcatalóg ar líne.

Íomhá: Ag dul i gcomhairle le hábhar i Seomra Léitheoireachta Leabharlann Náisiúnta na hÉireann

An comhthéacs a mbímid ag obair ann

Is í Leabharlann Náisiúnta na hÉireann leabharlann na dtaifead d’Éirinn; tá ár mbailiúcháin buan agus teacht orthu ag gach duine. Ó bunaíodh an Leabharlann sa bhliain 1877, táimid ag bailiú na mbailiúcháin náisiúnta a chuimsíonn oidhreacht liteartha, chultúrtha agus dhoiciméadach na hÉireann ar feadh na mblianta, tugaimid cosaint dóibh agus cuirimid ar fáil iad agus tá sé i gceist againn leanúint den obair seo san am atá le teacht. Tá na bailiúcháin i gcroílár gach a mbíonn ar siúl againn sa Leabharlann Náisiúnta, acmhainn ar leith atá iontu a choinnímid slán do mhuintir na hÉireann, ar an gcaoi go bhféadfadh aon duine le spéis in Éirinn breathnú orthu agus taitneamh a bhaint astu.

Tá an straitéis nua seo á fhorbairt don Leabharlann Náisiúnta ag am a bhfuil imeachtaí neamhghnácha ag titim amach ar fud an domhain agus go háitiúil. Is straitéis í a thabharfaidh treoir don eagraíocht i ré na paidéime domhanda, tráth a bhfuil tionchar an athraithe aeráide ag éirí níos measa, agus imeachtaí suntasacha polaitiúla ag tarlú ar oileán na hÉireann, go háirithe mar a bhaineann leis an mBreatimeacht. Beidh na glúnta atá le teacht ag braith ar rath na straitéise seo chun rochtain a fháil ar bhailiúcháin a thabharfaidh léargas dóibh ar a raibh ag tarlú in Éirinn agus ar fud an domhain le linn na tréimhse 2022-2026.

Le linn 2020-2021, fuair na milliúin bás nuair a scaip Covid-19 ar fud an domhain, agus bhí tionchar aige ar gach gné den tsochaí agus den gheilleagar. Sa Leabharlann Náisiúnta thugamar go tapa faoin gcianobair agus chuireamar ár seirbhísí in oiriúint chun go bhféadfaí iad a sheachadadh ar líne. Dúnadh agus osclaíodh ár bhfoirgnimh bunaithe ar threoir an Rialtais agus an chomhairle sláinte poiblí, agus athraíodh na seirbhísí ar fad a bhí á gcur ar fáil ar an láthair chun freastal ar an scaradh fisiciúil agus ar an seachadadh gan teagmháil. Bhailíomar taithí na hÉireann ar Covid-19, agus leanamar de bheith ag bailiú agus ag forbairt na mbailiúcháin náisiúnta. Níl tionchar fadtéarmach Covid-19 le feiceáil fós ach tabharfar aghaidh air seo le linn thréimhse na straitéise seo.

Íomhá: Turas timpeall an Cliathán Thiar i bhfoirgneamh na Leabharlainne ar Shráid Chill Dara

An Leabharlann Náisiúnta a athshamhlú

Táimid i lár an tionscadail tógála is suntasaí i stair na Leabharlainne Náisiúnta. Cuireadh tús i ndáiríre lenár mórfhorbairt chaipitil dar teideal ‘An Leabharlann Náisiúnta a Athshamhlú’ in 2017 agus leanfar leis le linn thréimhse na straitéise seo. Is í seo an infheistíocht is suntasaí i mbonneagar fisiciúil na Leabharlainne ó osclaíodh ár bPríomhfoirgneamh álainn don phobal in 1890. Go dtí seo, tá obair thógála a bhfuil géarghá léi ar siúl ar fud ár gcampas ar Shráid Chill Dara, lena n-áirítear aistriú sealadach agus athlonnú na bpriontaí, na línóchtaí agus na mbailiúchán gearrshaolacha chomh maith leis na bailiúcháin foilsithe ina bhfuil breis agus 350,000 mír a tháinig ó shé stór de chruacha leabhar Victeoiriacha. Tá taisclann nua de leabhair ar an láthair againn agus tá athlonnú déanta againn ar ár seomra seimineáir chomh maith le cuid mhaith den chóiríocht foirne agus na limistéir oibriúcháin sa chúlra. Is tionscadal thar a bheith uailmhianach é an mórfhiontar seo agus tá sé riachtanach mar a bhaineann le todhchaí na Leabharlainne Náisiúnta toisc go gcuirfidh sé stóráil shábháilte ar fáil do na bailiúcháin náisiúnta, rochtain uilíoch dár gcuariteoirí ar fad, agus spásanna poiblí iontacha agus úrnua do chách. D’fhonn na pleananna móra tríphárteacha seo a chur i gcrích, i bpáirt le hOifig na nOibreacha Poiblí agus leis an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, teastaíonn an-tiomantas ó thaobh buiséid, acmhainní, ama agus saineolais.

íomhá 1: Tús le taighde ar stair teaghlaigh ar shuíomh gréasáin Leabharlann Náisiúnta na hÉireann;
íomhá 2: Ag féachaint ar chuntas Instagram Leabharlann Náisiúnta na hÉireann ar fhón póca

Ag féachaint romhainn

Tá an straitéis seo suite freisin i dtréimhse ina bhfuil athrú mór ag teacht ar earnáil na leabharlann ar fud na cruinne, de bharr go bhfuil dúshlán á chruthú do leabharlanna náisiúnta ar fud an domhain toisc cruthú an ábhair dhigití a bheith níos lárnaí, go bhfuil na teicneolaíochtaí nua agus an seachadadh ar líne ag teacht chun cinn go tapa agus go gciallaíonn gealltanais fhadtéarmacha na céadta bliain. Is é an sprioc atá againn cuimhne thaifeadta na hÉireann a ghabháil agus a chaomhnú i ngach saghas formáid, rud a chiallaíonn níos mó de réir a chéile formáid dhigitghinte dála suíomhanna gréasáin, na meáin shóisialta, sruthanna fuaime agus físe, ríomhphoist agus doiciméid agus grianghraif dhigiteacha. Cé gur dúshlán é, thugamar aghaidh air le linn thréimhse na straitéise deiridh nuair a sheolamar sraith de thionscadail phíolótacha chun roinnt cartlanna casta digitghinte a bhailiú, a chaomhnú agus a chur ar fáil. Tá an obair ríthábhachtach seo ar siúl faoi láthair agus cuirfidh sé ar ár gcumas, in am tráth, a bheith ag bailiú go cuimsitheach ar fud na Leabharlainne, faoi threoir ár mBeartas Forbartha Bailiúcháin, beag beann ar fhormáid.

Tá an éagsúlacht agus ionchuimsiú lárnach i ngach gné dár gcuid oibre, agus iad bunaithe ar thraidisiún fada ina gcuirtear fáilte roimh chách. D'fhoilsíomar ár gcéad Bheartas ar an éagsúlachta agus ionchuimsitheacht, bhunaíomar coiste oibre um éagsúlacht agus ionchuimsiú agus chuathas i gcomhairle le grúpaí mionlaigh agus le grúpaí nach ndéantar mórán ionadaíochta orthu le linn thréimhse na straitéise deireanaí. Táimid meáite ar leanúint de bheith ag tabhairt tús áite don chomhionannas agus ag cur éagsúlacht agus ionchuimsitheacht san áireamh i ngach gné dár gcuid oibre, inár mbailiúcháin agus inár gcaidrimh agus ár gcomhpháirtíochtaí.

Cuireann an Leabharlann Náisiúnta réimse leathan seirbhísí agus feidhmeanna i gcrích leis an bhfoireann díograiseach atá againn; lena n-áirítear lear mór spásanna don léitheoireacht a sholáthar, ceannachán agus catalógú, seirbhísí staire teaghlaigh, illáithreáin taispeántais, imeachtaí, turais agus foghlaim ar an láthair agus ar líne, digitiú, obair athghrafach,

caomhnú, caomhnú digiteach, rannpháirtíocht ar líne, meáin shóisialta, agus an riarachán ar fad a thacaíonn leis an eagraíocht seirbhíse poiblí seo. Táimid níos fearr ná ár gcosúlacht nuair a smaoiníonn tú gur 110 ball foirne atá againn, rud atá go maith faoi bhun a bhfuil ag leabharlanna náisiúnta ár gcomhpháirtithe san Eoraip.

Ar deireadh, táimid ag obair i gcomhthéacs na bhforbairtí náisiúnta agus idirnáisiúnta atá in earnálacha na leabharlainne agus an chultúir, agus ar bhonn níos leithne i réimse na seirbhíse poiblí. Táimid faoi thionchar ag agus cuirimid le: Tionscadal Éireann 2040 an Phlean Forbartha Náisiúnta; beartais agus straitéis na Roinne Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán lena n-áirítear beartais a chuireann an Ghaeilge chun cinn; beartais de chuid an Rialtais a bhaineann le dea-rialachas, nuachóiriú agus nuálaíocht san earnáil phoiblí; spriocanna a bhaineann leis an bhforbairt inbhuanaithe domhanda a bhaint amach, agus CONUL, LAI, CENL agus IFLA i measc go leor eile. Táimid an-bhuíoch as an tacaíocht leanúnach a thugann an tAire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, agus ár gcomhpháirtithe agus ár ndeontóirí ar fad dúinn agus ní éireodh linn gach a bhfuil leagtha amach sa straitéis seo a bhaint amach dá n-uireasa.

Tuarascáil ar an dul chun cinn i gcomparáid le Straitéis 2016–2021

Tógann an straitéis nua seo ar an méid a baineadh amach le linn thréimhse na straitéise deiridh 2016-2021. Ar mhaithe le bonn eolais a chur faoi fhorbairt na straitéise nua rinneamar coimisiúnú ar athbhreithniú neamhspleách ar an dul chun cinn, rud a thug le fios go raibh plean 2016-2021 uailmhianach agus dírithe ar thionchar a bheith aige, agus gur neartaigh sé an ceangal idir an Leabharlann agus muintir na hÉireann agus a thábhacht dóibh.

Fuarthas amach san athbhreithniú:

“Go leor bainte amach sa tréimhse cúig bliana, go príomha maidir le láithreáin nua a bheith forbartha ar mhaithe le rannpháirtíocht an phobail, méadú a bheith tagtha ar líon na gcuariteoirí, tuilleadh spáis stórála sábháilte agus slán a bheith cruthaithe, dul chun cinn déanta sa turas digiteach agus an cheannasaíocht a ghlac an Leabharlann Náisiúnta maidir leis an éagsúlacht agus an ionchuimsitheacht.”

“Tá an claonadh láidir i dtreo na héagsúlachta agus ionchuimsitheacht atá ag an Leabharlann Náisiúnta agus an fhorbairt ar an gcéad Pholasáí foirmiúil um Éagsúlacht agus Cuimsiú de chuid na Leabharlainne aitheanta mar bhealach leis an Leabharlann a chur chun cinn mar spás atá oscailte agus fáilteach. Ina theannta sin, chuir sé lionsa nua ar fáil don Leabharlann chun a mhachnamh a dhéanamh ar bhearnaí atá sna bailiúcháin agus sa lucht féachana a bhíonn ag plé leis na bailiúcháin sin.”

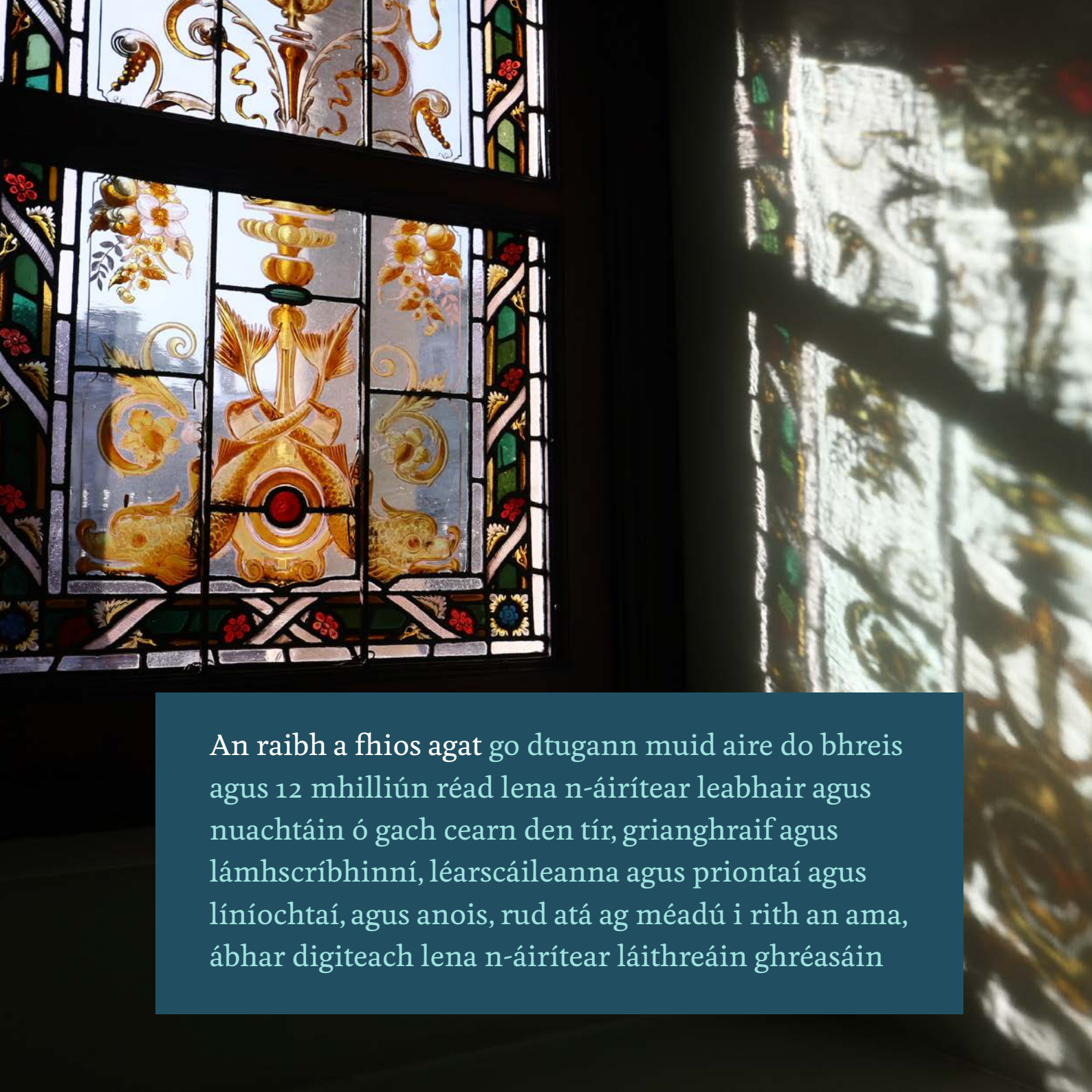
“Mar thoradh ar ghníomhaíochtaí comhoibríocha bunaíodh roinnt comhpháirtíochtaí suntasacha, rud a chuidigh le tionscadail rannpháirtíochta poiblí ar mhórsála. Ar an gcuid ba shuntasáí acu sin bhí an comhfhiontar ar Mhúsaem Litríochta na hÉireann (MoLI) le UCD agus an comhoibriú maidir le Seamus Heaney leis an Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta agus le Banc na hÉireann.”

I measc na nithe eile a bhí bainte amach, luadh feabhas ar chatalógú, feabhas ar an stóráil lasmuigh den láthair, próifíl níos fearr a bheith ag an Leabharlann mar gheall ar cheannacháin mhóra agus tionscadal an Sciatháin Thiar, rud a chinntigh go mbeadh sciar suntasach den bhailiúchán slán ón damáiste a dhéanadh dóiteáin agus tuilte agus ag an am gcéanna spás tábhachtach a bheith á chur ar fáil le haghaidh rannpháirtíocht an phobail, cláir shuntasacha taispeántais agus foghlama a bheith forbartha agus infheistíocht déanta in acmhainneacht na Leabharlainne ar líne agus go digiteach, an méadú atá tagtha ar líon na mbailiúchán is féidir a chuardach ar líne, agus an t-athrú go dtí an seachadadh ar líne le linn na paindéime.

Tugann an t-athbhreithniú dá aire gur colúin leanúnacha iad colúin straitéiseacha na Leabharlainne agus molann sí díriú níos mó ar fhorbairt na foirne agus ar éagsúlú ó thaobh maoinithe sa tréimhse atá amach romhainn.

Leathanach ar chlé: George Morrison sa Leabharlann, 2018; Edna O'Brien ina teach; Eoin O'Malley cruthaitheoir saothar ealaíne cártaí Nollag na Leabharlainne Náisiúnta 2021. Leathanach ar dheis: Foireann ar chéimeanna na Leabharlainne; Michael Tient, Buaiteoir na Catagóire Sinsearach ó Choláiste Marino, Baile Átha Cliath, lena mhúinteoir, Joan Lyne.

An raibh a fhios agat go dtugann muid aire do bhreis agus 12 mhilliún réad lena n-áirítear leabhair agus nuachtáin ó gach cearn den tír, grianghraif agus lámhscríbhinní, léarscáileanna agus priontaí agus líníochtaí, agus anois, rud atá ag méadú i rith an ama, ábhar digiteach lena n-áirítear láithreáin ghréasáin

Íomhá: Fuinneog ghloine dhaite i halla tosaigh Leabharlann Náisiúnta na hÉireann

Ár Misean

Cuimhne thaifeadta na hÉireann a bhailiú, a chosaint agus a dhéanamh inrochtana.

Ár bhFís

Scéal na hÉireann a roinnt leis an domhan trí na bailiúcháin uathúla atá againn.

Ár Luachanna

Ag fáiltiú roimh chách

Agus prionsabail an chomhionannais agus na hilchineálachta i gcoírlár gach a mbíonn ar siúl againn, táimid tiomanta do bheith fáilteach agus ionchuimsitheach mar a bhaineann lenár n-úsáideoirí agus ár bhfoireann uilig, agus seirbhís ar ardchaighdeán a sholáthar dár n-úsáideoirí ar fad.

Iontaobhas

Bímid ag bailiú agus ag cuir rochtain ar fáil go hionraic agus go neamhspleách chun léargas a thabhairt ar eispéireas leathan na hÉireann.

Comhoibríoch

Creidimid i gcuidrimh láidre a bhunú agus a bheith ag obair i gcomhpháirt le raon leathan comhpháirtithe agus a bheith ag obair ar fud na heagraíochta.

Forásach

Táimid tiomanta mar a bhaineann leis an nuálaíocht, an ionchuimsitheacht, an chruthaitheacht agus an fhoghlaim a spreagadh, agus bímid de shíor ag faire amach le haghaidh bealaí nua le dul i mbun oibre.

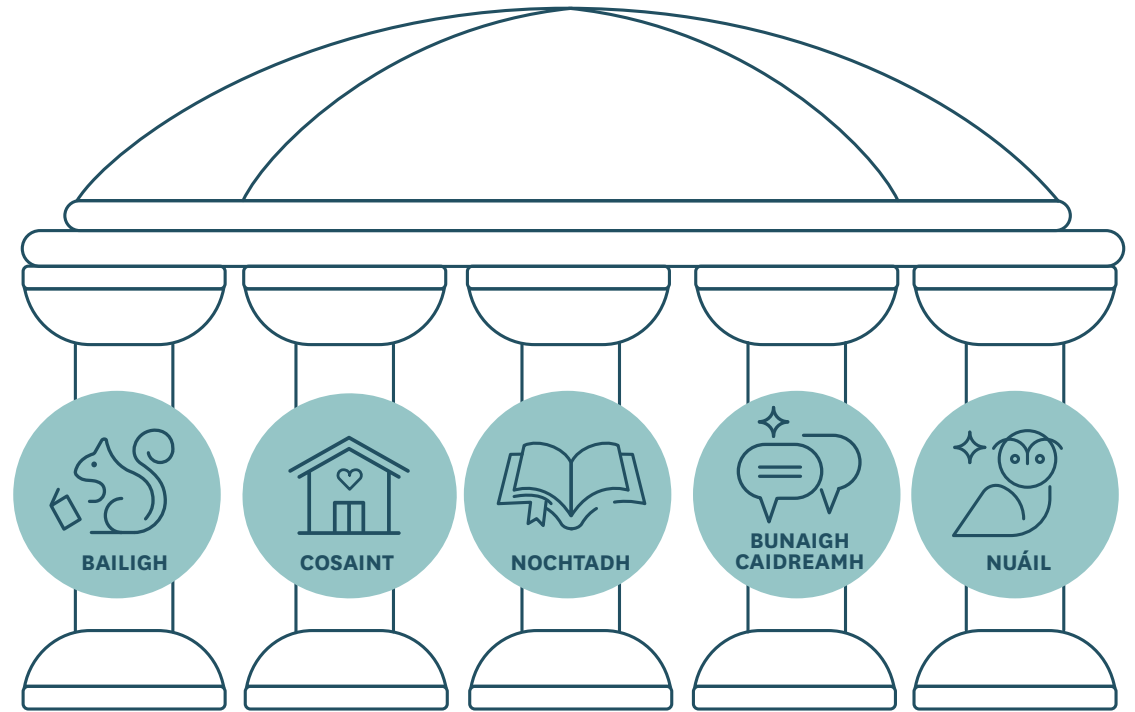

Íomhá: Taobh amuigh de Leabharlann Náisiúnta na hÉireann

Tosaíochtaí straitéiseacha

Tá an straitéis seo á fhorbairt le creat de chúig cholún straitéiseacha, a thabharfaidh fócas agus treoir don Leabharlann Náisiúnta thar an tréimhse 2022-2026. Leanann siad ar aghaidh le hobair na tréimhse straitéisí 2016-2021 inar leagadh béim ar thosaíochtaí seasmhacha don Leabharlann Náisiúnta dála bailiú agus cosaint, tráth ar cuireadh tús le roinnt tionscadal agus gealltanais a mhairfidh deich mbliana.

Leagtar amach sna cúig cholún sin clár straitéiseach uailmhianach don tréimhse 2022-2026 a dhéanfaidh an Leabharlann Náisiúnta a bhunathrú agus a athshamlú trí chlár athfhorbartha caipitil nach dtarlóidh ach aon uair amháin agus a dhéanfaidh obair chuimsitheach ar fud ár seirbhísí agus ár bhfeidhmeanna ar fad. Tacaíonn na cúig cholún seo leis an Leabharlann Náisiúnta ina hiomláine, agus d'fhéadfadh go mbeadh na gníomhaíochtaí a chuirtear i láthair faoi gach colún leathan agus go mbeadh tionchar acu ar na huailmhianta atá leagtha amach sna colúin eile.

Bailigh

Tá an bailiúchán is mó d'ábhar faisnéise de chuid na hÉireann atá in aon áit ar domhan bailithe ag an Leabharlann Náisiúnta. Is sinne leabharlann na dtaifead ar son na hÉireann, agus tá sainordú againn faoin Acht um Fhorais Chultúrtha Náisiúnta 1997 bailiúchán náisiúnta d'ábhar leabharlainne a bhaineann le hÉirinn a fhorbairt. Mar leabharlann taisce dhlíthiúil táimid i dteideal cóip de gach rud a fhoilsítear sa Stát agus bímid gníomhach ó thaobh ábhar a bhaineann le hÉirinn a fhoilsítear lasmuigh den Stát a bhailiú ionas go mbeidh taifead cuimsitheach de leabhair, nuachtáin agus tréimhseacháin de chuid na hÉireann inár mBailiúcháin d'Ábhar Foilsithe.

Tá Bailiúcháin Speisialta na Leabharlainne thar barr ar fad agus áirítear leo lámhscríbhinní, priontaí, líníochtaí, grianghraif, léarscáileanna agus ábhar gearrshaolach. Tá an t-ábhar seo á bhailiú ón am ar bunaíodh muid agus tá cuid mhaith de nach bhfuil fáil air ach sa Leabharlann Náisiúnta amháin agus tá beagnach gach rud atá ann neamhchoitianta nó neamhghnách. Tá páipéir liteartha le scríbhneoirí dála WB Yeats, James Joyce, Edna O'Brien agus Seamus Heaney, a bhfuil cáil idirnáisiúnta orthu, bailithe againn. Tá lear mór páipéir a bhaineann le heastáit talún de chuid na hÉireann, polaiteoirí de chuid na hÉireann, comhlachtaí cultúrtha, páipéir theaghlaigh, agus bailiúcháin Ghaeilge bailithe againn, chomh maith le taifid na gceardchumann, na bpáirtithe polaitiúla agus na gcomhlachtaí feachtasaíochta. Tá cúig mhilliún grianghraf inár gCartlann Grianghrafadóireachta Náisiúnta i mBarra an Teampaill.

Inár mBailiúchán Digiteach tá níos mó ná 140,000 mír a ndearnadh digitiú orthu as bailiúcháin na Leabharlainne, agus de réir a chéile táimid ag bailiú níos mó ábhar digitghinte a cruthaíodh go hiomlán i bhformáid dhigiteach, amhail suíomhanna gréasáin, na meáin shóisialta, grianghrafadóireacht dhigiteach agus ríomhphoist. Tá ábhar fuaime agus ábhar amhairc atá nua agus tábhachtach chomh maith le hábhar scríofa á chruthú gach uile lá agus á chur ar líne agus tá sé riachtanach an t-ábhar digiteach seo, a bhfuil fás as cuimse ag teacht air i aghaidh na bliana, a bhailiú mar thaifead ar shaol comhaimseartha na hÉireann. Táimid, de réir a chéile, ag cur níos mó de ghuthanna na mban agus de ghuthanna na ndreamanna nach mbíonn mórán ionadaíochta acu leis na bailiúcháin náisiúnta.

Bailigh: Príomhchuspóirí

1. A bheith ag bailiú ar bhealach ionadaíoch agus cuimsitheach d'fhonn léargas a thabhairt ar ilchineálacht eispéireas na hÉireann
2. Beartas agus Treoirilínte nua a fhoilsiú maidir le Forbairt Bailiúcháin
3. Infheistíocht a dhéanamh d'fhonn feabhas a chur ar ár saineolas agus ar ár n-acmhainneacht le go mbeidh ar ár gcumas an t-ábhar comhaimseartha leathan atá ag teacht chun cinn a bhailiú ar bhealach réamhghníomhach
4. An raon formáid a bhíonn á bhailiú againn a leathnú amach agus próisis iomlánaíocha a fhorbairt chun teacht ar ábhar comhaimseartha, beag beann ar an bhformáid
5. Leanúint ar aghaidh ag bailiú taifead foilsithe agus taifead staire an náisiúin agus ábhar taisce dhlíthiúil leictreonach a chur leis chomh maith le fearann gréasáin iomlán na hÉireann má cheadaíonn an reachtaíocht é

Iomhá: Imleabhair na catalóige i Seomra Léitheoireachta Leabharlann Náisiúnta na hÉireann

Cosaint

Is tosaíocht leanúnach dúinn i rith an ama cosaint a thabhairt do na bailiúcháin náisiúnta dár bhfoireann agus dár n-úsáideoirí agus iad a choinneáil slán agus iad ag plé leis an Leabharlann Náisiúnta.

Is croifheidhm de chuid na Leabharlainne Náisiúnta é aire a thabhairt do na bailiúcháin, rud a chuireann ar ár gcumas a chinntiú go mbíonn rochtain inbhuanaithe ar na bailiúcháin náisiúnta agus áirítear leis sin gníomhaíochtaí caomhnaithe, cóireáil chaomhnaithe, caomhnú coisctheach, cóiríocht a oireann don fheidhm a chur ar fáil chun na bailiúcháin a stóráil agus a úsáid agus caoi a choinneáil uirthi, catalógú agus meiteashonrú, digitiú, caomhnú digiteach, slándáil agus pleanáil don athshlánú ó thubaiste. Tá na tascanna criticiúla seo mar bhonn agus mar thaca ag gach rud a bhíonn ar siúl againn.

San áireamh sna bailiúcháin atá faoinár gcúram tá plátaí grianghrafadóireachta déanta as gloine a gcaithfear an-aire a thabhairt dóibh agus lámhscríbhinní i nGaeilge ón 14ú haois, 25km de leabhair agus cartlann láithreáin ghréasáin na hÉireann. Fágann éagsúlacht agus fairsinge na mbailiúchán seo agus castacht ár gcoinníollacha go bhfuil an caomhnú, cosaint agus slándáil ina ndúshlán leanúnacha dúinn go fisiciúil agus go digiteach araon. Tugaimid aire do níos mó ná dhá mhilliún déag mír in a lán suíomhanna éagsúla, agus cuirimid seirbhísí ar fáil do na céadta míle duine ar an láthair agus do na milliúin ar líne. De bharr go bhfuil mórthionscadal forbartha caipitil ar siúl againn faoi láthair, tá dul chun cinn suntasach á dhéanamh againn mar a bhaineann le dul i ngleic leis an imní faoi chosaint a thabhairt do na bailiúcháin náisiúnta, ach tá neart fós le déanamh lenár suíomhanna agus ár ngníomhaíochtaí go léir.

Coinneoidh ár gcuid oibre le linn thréimhse na straitéise seo na bailiúcháin náisiúnta slán do na glúnta atá le teacht. Táimid ag tabhairt na ngealltanais seo ionas go mbeidh na glúnta d'Éireannaigh atá le teacht, ar fud oileán na hÉireann agus ar fud an domhain mhóir, in ann foghlaim faoina gcultúr agus a n-oidhreacht agus faoin gcuimhne náisiúnta.

Iomhán: Caomhnóir ag obair ar fhógra dráma ó bhailiúcháin Leabharlann Náisiúnta na hÉireann

Cosaint: Príomhchuspóirí

1. Ár mbailiúcháin leathana fhisiciúla agus dhigiteacha, atá ag dul i méid, a dhainiú, a chaomhnú agus a chosaint
2. Máistirphlean a leagan amach don fhorbairt fhadtéarmach ar ár suíomhanna go léir, lena n-áirítear measúnú a dhéanamh ar na riachtanais stórála a bhaineann le bailiúcháin fadtéarmacha na Leabharlainne Náisiúnta agus aghaidh a thabhairt orthu
3. Céimeanna tosaigh an mháistirphlean a sheachadadh, lena n-áirítear barrfheabhas a chur ar na spásanna seachadta seirbhíse agus ar an gcóiríocht foirne, coinníollacha stórála níos fearr do na bailiúcháin náisiúnta agus feabhas ar inrochtaineacht
4. Tionscnaimh coigilte fuinnimh agus inbhuanaitheachta a chur i bhfeidhm ar fud ár gcampaí, agus rannchuidiú go gníomhach chun dul i ngleic leis an athrú aeráide agus ár gcomhshaol a chosaint
5. Athbhreithniú agus athnuachan a dhéanamh ar ár mbainistiú riosca, ár slándáil agus cibearshlándáil, ár leanúnachas gnó agus an pleanáil i dtaca le athshlánú ó thubaistí, agus na beartais go léir a thugann cosaint dár mbailiúcháin, dár bhfoireann agus dár n-úsáideoirí

Nochtadh

Tá scéal na hÉireann á nochtadh ag an Leabharlann Náisiúnta le breis agus 140 bliain. Ó osclaíodh ár bhfoirgneamh suntasach leabharlainne ar Shráid Chill Dara in 1890, is iomaí glúin de scríbhneoirí, ealaíontóirí, staraithe agus taighdeoirí a rinne scrúdú ar na bailiúcháin náisiúnta sa Seomra Léitheoireachta álainn a bhfuil díon cruinneachánach air. Sa lá atá inniu ann, tá seirbhísí againn don stair teaghlaigh agus spásanna taighde le haghaidh Bailiúcháin Speisialta. Déanaimid freastal ar dhaoine níos faide ó bhaile ná na foirgnimh fisiciúla dár gcuid, toisc go gcuireann an rochtain dhigiteach ár mbailiúcháin ar fáil ar líne do líon mór úsáideoirí nach bhfacthas a leithéid cheana agus go meallann an rannpháirtíocht ar líne daoine óga agus lucht féachana nua ar fud an domhain. Is croifheidhm i gcónaí í an chatalógú, rud a fhágann go mbíonn daoine ar fud an domhain in ann bailiúcháin na Leabharlainne Náisiúnta a fheiceáil agus tugann an digitiú deis d'úsáideoirí rochtain a fháil ar ábhair is cuma cá bhfuil siad. Le linn thréimhse na straitéise seo déanfaimid an saibhreas a bhaineann le bailiúcháin na Leabharlainne a nochtadh trínár dtiomantas taifead catalóige a chruthú de na bailiúcháin ar fad atá againn, agus leanfaimid orainn ag déanamh catalógú agus digitiú ar ár mbailiúchán Gaeilge.

Is í an athfhorbairt chaipitil ar phríomhfhoirgneamh na Leabharlainne ar Shráid Chill Dara an nochtadh is mó ar fad; mar thoradh ar an tionscadal tógála seo nach dtarlóidh ach aon uair amháin beidh gailearaithe ollmhóra nua againn le haghaidh taispeántais, rochtain uilíoch do chách, áiseanna nua don fhoghlaim agus le haghaidh imeachtaí, siopa nua agus caifé, agus spásanna poiblí aoibhne nua chomh maith le cúinní léitheoireachta a bhféadfaidh gach duine taitneamh a bhaint astu. Sna gailearaithe nua taispeánfar cartlann Band Aid, seoda na Leabharlainne Náisiúnta, na Buaiteoirí Nobel WB Yeats agus Seamus Heaney, agus go leor eile. Is é an t-athshamhlú seo ar an Leabharlann Náisiúnta an gealltanas is uailmhianáí dá raibh againn ó 1890 i leith agus tá sé ag tarlú de bharr tacaíocht agus comhpháirtíocht na Roinne Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, agus Oifig na nOibreacha Poiblí.

Iomháb: Ag dul i gcomhairle le ábhar i Seomra Léitheoireachta focónach Leabharlann Náisiúnta na hÉireann

Nochtadh: Príomhchuspóirí

1. An athfhorbairt ar Sciathán Thiar ár bPríomhfhoirgneamh a thabhairt chun críche chun spásanna agus seirbhísí poiblí nua a nochtadh, mar chuid den tionscadal uailmhianach seo nach dtarlóidh arís
2. Na bailiúcháin go léir atá againn a liostú nó a chatalógú chun go mbeidh teacht ar na bailiúcháin uilig atá ag an Leabharlann Náisiúnta
3. Na bailiúcháin náisiúnta a roinnt ar líne trínár gclár digitithe leanúnach agus comhpháirtíochtaí a fhorbairt d'fhonn feabhas a chur ar ár gcumas bailiúcháin mhóra a dhigitiú
4. Leanúint den athbhreithniú agus den fhorbairt ar ár seirbhísí tagartha agus taighde ionas go mbeidh siad éasca le húsáid agus ar fáil do gach duine
5. Ár gcumarsáid a fhorbairt ar fud ardáin éagsúla, lena n-áirítear suíomh gréasáin nua atá go hiomlán dátheangach, le gur féidir gach rud a chuireann an Leabharlann Náisiúnta ar fáil a nochtadh

Bunaigh caidreamh

Tá traidisiún na Leabharlainne Náisiúnta mar a bhaineann leis an bhfáilte agus an rannpháirtíocht mar bhonn agus mar thaca ag gach rud a bhíonn ar siúl againn agus tá an rannpháirtíocht leis an bpobal ina chuid beo agus lárnach dár gcuid oibre. Cuidíonn na taispeántais, na himeachtaí, na turais agus na gníomhaíochtaí foghlama linn rannpháirtíocht chuimsitheach leis na bailiúcháin atá againn ar iontaobhas a chur chun cinn. Cuireann na healaíontóirí cónaithe, na taispeántais ar líne agus na cláir leathana rannpháirtíochta le bunscoileanna agus le meánscoileanna, ar ár gcumas teagmháil a dhéanamh le réimse leathan den phobal ar fud an domhain, ar bhealaí samhlaíocha agus rannpháirteacha. Is tiomantas leanúnach é a bheith ag bunú caidrimh trí Ghaeilge agus áirítear air sin taispeántais sa dá theanga agus imeachtaí i nGaeilge. Tá inrochtaineacht lárnach i leagan amach ár láithreáin gréasáin nua agus sna dearáí dár dtionscadal forbartha caipitil. Déantar leabharlann níos uilechuimsithí agus níos ionadaí den Leabharlann Náisiúnta trí chaidreamh a bhunú, trí dhul i gcomhairle agus trí chomhpháirtíochtaí a chruthú le grúpaí níos iléagsúla, grúpaí mionlaigh agus grúpaí a bhfuil gannionadaíocht orthu agus cinntíonn gur Leabharlann Náisiúnta sinn do chách.

Le cúig bliana anuas, d'oibríomar le breis agus céad comhpháirtí chun níos mó a bhaint amach le chéile ná mar a bheadh bainte amach againn choíche linn féin. Chruthaigh na chomhpháirtíochtaí ba mhó a bhí againn an taispeántas 'Seamus Heaney: Listen Now Again' in Ionad Cultúir agus Oidhreacht Bhanc na hÉireann ar Fhaiche an Choláiste, agus Músaem Litríochta na hÉireann, nó MoLI, san áit ar thosaigh UCD amach, i dTeach Newman ar Fhaiche Stiabhna. Go dtí seo, tá na céadta míle cuairteoir tar éis cuairt a thabhairt ar na suíomhanna nua taispeántais seo. D'oibríomar i gcomhpháirt le pobail éagsúla d'fhonn taispeántais agus cláir chomhchoimeáda a sheachadadh, lena n-áirítear ár bpríomhthionscadal 'Ag Maireachtáil le Bród' Feachtas LGBTI+. Is é an chéad tionscadal mór comhpháirtíochta eile a bheidh againn ná an athfhorbairt mhór ar Sciathán Thiar na Leabharlainne chun ceann scríbe den chéad scoth a chur ar fáil a fháilteoidh roimh na céadta míle cuairteoir in aghaidh na bliana. Le linn thréimhse seo na straitéise beimid ag díriú ar an infheistíocht mhór seo ionas go mbeidh an eispéireas is fearr a d'fhéadfadh a bheith acu curtha ar fáil dár gcuairoteoirí ar fad.

Bunaigh caidreamh: Príomhchuspóirí

1. Fáilte a chur roimh gach duine agus gach duine a bheith san áireamh sa Leabharlann Náisiúnta
2. Díriú ar fhorbairt agus ar bheochan a dhéanamh ar an Sciathán Thiar d'fhonn ceann scríbe den chéad scoth a chur ar fáil do rannpháirtíocht phoiblí na Leabharlainne Náisiúnta
3. Dul i dteagmháil agus i gcomhairle le pobail éagsúla agus comhoibriú leo ar mhaithe le seirbhísí ar an láthair agus seirbhísí ar líne níos cuimsithí agus níos inrochtana a fhorbairt
4. Leanúint ar aghaidh leis an bhforbairt ar ár gclár ar líne chun cur lenár rannpháirtíocht ar fud na hÉireann agus ar fud an domhain, agus ár lucht féachana dílis a choinneáil linn
5. Bolscaireacht, margaíocht agus cumarsáid a shaincheapadh d'fhonn cur le líon na gcuairoteoirí ar an láthair agus ar líne
6. Clár rannpháirtíochta a fhorbairt a mheallfadh deontóirí agus infheisteoirí

Nuáil

Bhí Leabharlann Náisiúnta na hÉireann nuálach ó thús ama, go deimhin féin is coincheap nuálaíocht radacach é coincheap na leabharlainne náisiúnta mar stór don eolas, oidhreacht, cultúr agus cuimhne an náisiúin, agus iad uilig curtha ar fáil go hoscailte agus saor in aisce do chách.

Tá cáil bainte amach againn mar threoraí atá nuálach chomh fada agus a bhaineann le hábhar digiteach a bhailiú agus digitiú a dhéanamh, toisc go bhfuil digitiú déanta againn ar bhreis agus 140,000 mír as na bailiúcháin náisiúnta – a bhfuil fáil orthu ar fad saor in aisce inár gcatalóg ar líne – agus go bhfuil raon de thionscadail phíolótacha á bhforbairt againn chun ceannródaíocht a léiriú mar a bhaineann le hábhar cartlainne digitghinte a bhailiú. Roinnimid an t-ábhar atá digitithe againn ar fud lear mór ardáin ar líne, rud a chuireann ar ár gcumas dul i bhfeidhm ar lucht féachana nua, agus ár gcaidreamh le daoine óga agus le diaspóra na hÉireann a fhorbairt. Téann an úsáid a bhainimid as an nuálaíocht dhigiteach go mór chun tairbhe d’úsáideoirí ar fud an domhain.

Le linn Covid-19 léiríomar nuálaíocht ó thaobh an chaoi ar chuireamar muid féin in oiriúint don chianobair agus ár seirbhísí a sheachadadh ar líne, agus ar an láthair freisin nuair ba ghá gach gné dár gcleachtais oibre a chur in oiriúint don scaradh fisiciúil agus don seachadadh gan teagmháil. Chuir an athfhorbairt a rinneamar ar ár n-imeachtaí, ár dturais agus ár ngníomhaíochtaí foghlama le haghaidh ardáin ar líne, ar ár gcumas a bheith níos cuimsithí agus sroicheadh breise a bheith againn thar mar a bheadh agus muid ag oibriú taobh istigh dár bhfoirgnimh féin. Is é spiorad na nuálaíochta deiseanna ó thaobh feabhsúcháin, éifeachtúlacht agus smaointe nua a thapú, agus le linn na tréimhse straitéise seo cuirfimid leis an méid a léiríomar le linn Covid-19. Tá rún againn leanúint ar aghaidh mar seo chun leasa leanúnach ár n-úsáideoirí agus ár bhfoireann.

Iomhá: Ball foirne de chuid Leabharlann Náisiúnta na hÉireann ag ullmhú léarscáile ceangailte le haghaidh digitithe

Nuáil: Príomhchuspóirí

1. Fís a fhorbairt do thodhchaí ár Seirbhísí Léitheoireachta
2. Comhpháirtíochtaí taighde a bhunú d’fhonn úsáid na dteicneolaíochtaí atá ag teacht chun cinn a fhiosrú agus deis a thabhairt do dhaoine eile ár mbailiúcháin dhigiteacha a athúsáid ar bhealach nuálach
3. Ról gníomhach a imirt inár bpobail, agus taithí agus scileanna a fhorbairt agus a roinnt ag comhdhálacha, ag ceardlanna agus ag imeachtaí
4. An nuálaíocht a chothú ar fud na heagraíochta ionas gur féidir le smaointe, feabhsúcháin agus éifeachtúlachtaí nua bláthú
5. Clár nuálach tacaíochtaí d’Acmhainní Daonna a chur ar fáil dár bhfoireann lena n-áirítear oiliúint, tacaíocht chun cumas sa Ghaeilge a fhorbairt, oiliúint ar phleanáil forbartha agus comharbais, agus timpeallacht oibre atá solúbtha agus sofhreagrach

Íomhá: Bealach isteach chuig Leabharlann Náisiúnta na hÉireann

Ár Straitéis a sheachadadh

Cuimhneofar ar feadh na mblianta ar gach a mbeidh bainte amach againn le linn thréimhse na straitéise seo. Táimid thar a bheith uailmhianach, lena n-áirítear athchóiriú iomlán a dhéanamh ar sciathán thiar Phríomhfhoirgneamh na Leabharlainne Náisiúnta, a bheith ag bailiú ar bhealach cuimsitheach agus éagsúil, forbairt a dhéanamh ar bheartais, cleachtais agus pleananna cosanta, tabhairt faoi mhórchláir catalógaithe agus digitithe, feabhas a chur ar ár seirbhísí taighde agus ar chúrsaí cumarsáide, agus ionad oibre níos solúbtha agus níos nuálaí a fhorbairt.

Sa tréimhse seo oibreoimid i gcomhpháirtíocht le hOifig na nOibreacha Poiblí agus leis an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, chun go mbeidh an ‘tAthshamhlú’ ar an bPríomhfhoirgneamh Victeoiriach faoi lán tseoil, chomh maith lenár bhfís i dtaca le mórspás nua poiblí a bheidh fáilteach agus a mbeidh teacht air go héasca agus taispeánfar bailiúcháin urghnácha na Leabharlainne Náisiúnta, díreofar aird ar chartlann Band Aid, seoda na Leabharlainne Náisiúnta, na Buaiteoirí Nobel WB Yeats agus Seamus Heaney, agus go leor eile. Cuirfimid beocht sa spás speisialta seo trí eispéiris fháilteacha chuimsitheacha agus seirbhísí lán-inrochtana a chur ar fáil do chuairteoirí, agus beidh an Leabharlann Náisiúnta mar a bheadh lóchrann solais ann i saol cultúrtha agus oideachais na hÉireann.

Beidh an rannpháirtíocht a chruthófar le daoine cuimsitheach, fáilteach, inrochtana, agus scaipfidh sé amach ar fud na tíre agus ar fud an domhain. Meallfaidh na spásanna fisiciúla iontacha agus ár rannpháirtíocht bhríomhar ar líne glúin nua d’úsáideoirí, agus leanfaimid orainn ag cur ar fáil na seirbhísí ardchaighdeán agus an eispéireas do chuairteoirí a thuigeann daoine agus a mbíonn cion acu orainn dá mbarr. Is í an fhís atá againn scéal na hÉireann a roinnt leis an domhan mór trí úsáid a bhaint as ár mbailiúcháin uathúla agus neamhghnácha, agus glacfaimid gach deis chun é seo a dhéanamh a thapú ar líne agus ar an láthair le linn 2022 - 2026.

Aithnímid na dúshláin atá amach romhainn agus na rioscaí a bhaineann leis an maoiniú a bheith laghdaithe, costais a bheith ardaithe, foireann a bheith laghdaithe, gan ár ndóthain áiseanna stórála ar ardchaighdeán a bheith againn, chomh maith leis an bpráinn a bhaineann le dul i ngleic leis an taifead fisiceach agus digiteach atá ag síormhéadú agus ar na teicneolaíochtaí nua agus na teicneolaíochtaí atá ag teacht chun cinn. Tá an t-ardleibhéal saineolais agus tiomantais atá i measc na foirne sa Leabharlann Náisiúnta ina chúis le go mbeidh rath ar chur i gcrích ár n-uailmhianta agus tá sé tábhachtach agus riachtanach infheistíocht a dhéanamh chun feabhas a chur ar ár dtimpeallacht oibre agus scileanna agus saineolas na foirne a fhorbairt go leanúnach. Ní fhéadfaí an straitéis uailmhianach seo a bhaint amach gan an fhoireann iontach atá sa Leabharlann Náisiúnta agus bhí siad páirteach i ngach céim dá fhorbairt.

Mar fhocal scoir, ní fhéadfaí aon rud a dhéanamh gan fíis agus tacaíocht Bhord na Leabharlainne Náisiúnta. Rinneadh an straitéis seo a fhorbairt lena dtreoir agus faoina gceannaireacht. Leagfar amach pleananna agus buiséid ghnó gach bliain agus déanfaimid ár bhfeidhmíocht a mheas agus a thomhas go diombháilte le Bord na Leabharlainne Náisiúnta, lena chinntiú gur féidir linn na huailmhianta móra atá leagtha amach sa straitéis cúig bliana seo a bhaint amach.

Ár mBord

Buíochas le Bord Leabharlann Náisiúnta na hÉireann:

An Cathaoirleach Eoin McVey

An Dochtúir Marie Bourke

An tOllamh Maeve Conrick

John Grenham

Lisa Grimm

Lorelei Harris

An Dochtúir Conor Kostick

Katherine McSharry

An tOllamh Ciarán Ó hÓgartaigh

An tOllamh Kalpana Shankar

Caitriona Sharkey

Jennifer Taaffe

Íomhá clúdaigh: Marc O’Sullivan

Íomhá: Taobh amuigh de Leabharlann Náisiúnta na hÉireann

*Leabharlann
Náisiúnta
na hÉireann*

National Library
of Ireland